

राखीव जागा संरक्षण समिती,
 महाराष्ट्र
 वदारा आ. उैन. डी. पाटेल,
 शीकरा कामगार पक्षा कार्यालय
 महात्मा फुले रस्ता, नायगांव
 मुंबई ४०० ०१४

गुजरातमधील राखीव जागा विरोधी आंदोलनाच्या निमित्ताने आपल्या समाजातील मूलभूत आर्थिक सामाजिक प्रश्न पुन्हा ऐकदा अुफाळून आले आहेत. या प्रश्नां वरून दलित व दलिततर या घटकांमध्ये तणाव निर्माण झाले असून त्यात दलितांवरून सामुहिक हल्ल्याचे स्वरूप झाले आहे. ही परिस्थिती राष्ट्रीय अेकाला व सामाजिक न्याय व समता यांवर मीधारलेल्या आपल्या लीकशाहीच्या प्रगतीला हानिकारक आहे. विशेषतः अल्पसंख्यं दलित जाती जातींच्या अस्तित्वाला या घटनांमुळे आव्हान निर्माण झाले आहे. मानवतेच्या दृष्टीनेही अशा घटना म्हणजे आपल्या समाजाला कळकळ लावणाऱ्या आहेत म्हणून आम्ही गुजरात मधील आंदोलनाच्या नेत्यांना आंदोलन ताबडतोब थांबवावे असे ^आप्रवाहन करतो.

दलित जातींसाठी राखीव जागांची व सवलतीची तरतूद करण्या मागचा सुदेश अद्याप सफल झालेला नाही, अगदी अलखडच्या काळात या सवलतीचे थोडे फार अनुकूल परिणाम दिसू लागले आहेत हे परिणाम अधिक दृढमुल करण्याच्या दृष्टीने दलित जातींना सध्या देण्यात येत असलेल्या राखीव जागा व सवलती कायम राहिल्या पाहिजेत. या बाबतीत कौणतीही तडजोड करता कावा नयेत, परंतु राखीव जागांचे निमित्त करून समाजात दुफळी व अशांतता माजवणारी आंदोलने अुभी राहिलीत ही गौष्ट अतिशय खेदजनक आहे. दलिततर वर्ग जातींच्या खऱ्या खऱ्या प्रश्नांची कुकीच्या पध्दतीने मांडणी करून त्याची दिशाभूल करून त्यांना भडकवण्याचा प्रयत्न केला जात आहे. राखीव जागांविषयी वास्तव परिस्थिती डोळसपणे समजून घेणे आवश्यक आहे. प्रस्थापित हितसंबंधियांच्या या कारस्थानाला आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकातील युवकांना बळी पडता कामा नये. या घटकातील लोकांना अनुकूल वातावरण व अधिक संधी अुपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने शिक्षण व नोक-संधीमध्ये सध्याच्या, राखीव जागां व्यतिरिक्तच्या जागांमध्ये यीरंग त्या प्रमाणात प्राधान्य देण्यात यावे अशी मागणी आम्ही करित आहोत.

गुजरात आंदोलनाच्या मागील भाग महाराष्ट्रातही हे आंदोलन पसरवून लोकांमधील राखीव जागा, संघर्षाच्या गैरसमज व अज्ञानाचा वापर करून जातीय विद्वेषाचे विचारही वातावरण निर्माण करण्याचा प्रयत्न काही शक्ती करित आहेत. याचीही समिती गंभीर दृष्टी घेत आहे. या प्रकारच्या प्रयत्नांमुळे समाज-विघातक शक्तींना बळ प्राप्त होणार असून सामाजिक परिवर्तनाला फार मोठा अडथळा निर्माण होणार आहे. म्हणून या विषयी आम्हाला चिंता वाटते.

राखीव जागांच्या प्रश्नांवर गुजरात, महाराष्ट्र राज्य सरकारे व केंद्र सरकार यांनी स्विकारलेल्या धोरणाचे आम्ही स्वागत करतो, परंतु या केंद्र व राज्य सरकारांनी आली जबाबदारी ओढवून घेऊन धोरण घेण्याची आवश्यकता आहे. या संदर्भात कोणत्याही प्रकारची संदिग्धता येथील प्रतिगामी शक्तींचेच बळ वाढवण्यास कारणिभूत होईल असे आम्ही मत आहे.

म्हणून केंद्र सरकारने लौकसभेत राखीव जागांच्या बाजूने ऐक्यताने संमत केलेल्या ठरावाच्या भूमिकेला ठामपणे चिकटून रहावे. राखीव जागांच्या प्रश्नाकडे कोणत्याही तात्कालिक राजकीय दृष्टिकोनातून न पाहता सामाजिक समतेच्या दुरुगामी चळवळीतून महत्वाचा प्रश्न म्हणून सर्व राजकीय पक्षा व संघटनांनी फावे. तसेच या निमित्ताने अग्या राहणा-या समाज विघातक प्रवृत्ती व प्रतिगामी शक्तींचा विरोधात सर्व पुरोगामी शक्तींनी एकजुटीने उभे रहावे व महाराष्ट्रात असे आंदोलन पसरवणे म्हणून सर्व शक्ती निशां ऐक्यितपणे प्रयत्न करावेत असे आम्ही राखीव जागा संरक्षण समिती करत आहे.

गुजरातमधील राखीव जागा विरोधी आंदोलनाच्या निर्माण झालेल्या परिस्थिती बाबत विचार करण्यासाठी दिनांक १४ व १५ मार्च रोजी युवक समिती दलाने आयोजित केलेल्या सर्व पक्षांमधील बैठकीत वरील समितीची स्थापना करण्यात आली. या समितीची पहिली बैठक रविवार दिनांक २९ मार्च ८१ रोजी पुण्यात झाली. या समितीमध्ये सार्वत्रिक पक्षा व संघटना सामील झाल्या आहेत.

१) शोकरे काँग्रेस पक्ष	२) भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष
३) मावसवादी कम्युनिस्ट पक्ष	४) लाल निशाण पक्ष
५) जनता पक्ष	६) रिपब्लिकन पक्ष (गवई गट)
७) लोकदल	८) युवक क्रांती दल
९) समाजवादी मंच	१०) समाजवादी युवक दल
११) दलित पंथर	१२) मुस्लीम सत्यशोधक मंडळ
१३) छात्रयुवा, संघर्ष वाहिनी	१४) म. फुले समता प्रतिष्ठान

- १५) श्रमिक संघटना
१७) भूमि सेना
१९) राष्ट्र सेवा दल
२१) सत्यशोधक समाजवादी आंदोलन
२३) धटण्या विभूजत जाती संघ
- १६) दलित युवक आघाडी
१८) श्रमिक सुवर्त दल
२०) समाज परिवर्तन संस्था
२२) सत्यशोधक कम्युनिस्ट पक्ष

त्यांच्या प्रतिनिधी मधून खालील कार्यकारी समिती नियुक्त करण्यात आली.
कार्यकारी समिती आ. अ. डी. पाटील (निमंत्रक)
सुभाषा लोभटे (

रामदास आठवळे, उल्ल डी भोसले, मृणाल गौर, डॉ. गौविंद पानसरे, अहिल्या रांगणीकर, एम सय्यदभाई, दावा आढाव, भास्कर जाधव, मोहन गुंजाळ, धर्म पौळी, भाई वैद्य, वसंत काळे, प्रदीप खैरकर, बाजीराव कांबळे, दौलतराव भोसले.

पुढील कार्यक्रम : राखीव जागांवावतकी वृत्तुस्थिती सर्व सामान्य जनतेला व विशेषतः कॉलेज विद्यार्थीना सभजावन सांगण्याच्या दृष्टीने व्यापक लोक शिक्षण व प्रबोधनासाठी शनिवार दिनांक ११ अप्रिल ते १७ अप्रिल पर्यन्त प्रचार सप्ताह महाराष्ट्रभर पाळण्याचे ठरले. या काळात जिल्हा व तालुक्याच्या ठिकाणी सभा भेळावे, परिषदा इ. आयोजित करून राखीव जागांवावतकी भूमिक लोकांसमोर मांडण्यात यावी असे ठरले. शनिवार दिनांक १८ अप्रिल रोजी ठिकठिकाणी जिल्हाधिकारी कक्ष-यांसमोर धरणे धरून वा भौचे काढून निवेदन घावे असेही ठरले.

(पु.डी. पाटील)
(पु.डी. पाटील)
निमंत्रक

(सुभाषा लोभटे)
(सुभाषा लोभटे)
निमंत्रक